

CCUHP

‘Trefnwch Nhw’

Ar gyfer athrawon cynradd

CCUHP

MAE CONFENSIWN Y CENHEDLOEDD UNEDIG AR HAWLIAU'R PLENTYN YN

WWW.CCUHPGWNEUDPETHAUNIAWN.CO.UK

**GWNEUD
PETHAU'N
IAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

Cywir

CCUHP

MAE CONFENSIWN Y CENHEDLOEDD UNEDIG AR HAWLIAU'R PLENTYN YN
WWW.CCUHPGWNEUDPETHAUNIAWN.CO.UK

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

Anghywir

CCUHP

MAE CONFENSIWN Y CENHEDLOEDD UNEDIG AR HAWLIAU'R PLENTYN YN
WWW.CCUHPGWNEUDPETHAUNIAWN.CO.UK

**GWNEUD
PETHAU'N
IAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

**Ddim ym
Gwybod**

CCUHP

MAE CONFENSIWN Y CENHEDLOEDD UNEDIG AR HAWLIAU'R PLENTYN YN
WWW.CCUHPGWNEUDPETHAUNIAWN.CO.UK

**GWNEUD
PETHAU'N
IAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

Sut i ddefnyddio'r:

---

weithgaredd 'CCUHP Trefnwch Nhw'

---

1. Rhannwch i grwpiau o 6 ar y mwyaf.
2. Ar gyfer pob grŵp, gwnewch yn siwr bod gennych set o gardiau datganiad a tri phecyn o gardiau A4 Cywir, Anghywir, Ddim yn Gwybod.
3. Cymysgwch y cardiau datganiad a'u rhannu ymysg y grŵp cyfan (efallai y byddwch eisiau tynnu rhai cardiau allan i greu pecyn llai o faint os ydych yn gweithio gyda phlant oed cynradd).
4. Rhowch y cardiau Cywir, Anghywir, Ddim yn Gwybod yng nghanol pob grŵp.
5. Gofynnwch i'r grŵp fynd drwy eu datganiadau a phenderfynu p'un ai eu bod yn Gywir, Anghywir neu Ddim yn Gwybod. Mae'r grwpiau yn parhau â hyn tan bod eu holl gardiau wedi ei gosod ar y cardiau A4 perthnasol yn y canol.
6. Ewch drwy'r cardiau fel grŵp cyfan a thrafodwch yr atebion (yn enwedig y rhai Ddim yn Gwybod). Er mwyn annog trafodaeth bellach, mae ambell ddatganiad yn amwys, er enghraifft, y rhai am blant wedi eu gwisgo'n gywir.

CCUHP

MAE CONFENSIWN Y CENHEDLOEDD UNEDIG AR HAWLIAU'R PLENTYN YN
WWW.CCUHPGWNEUDPETHAUNIAWN.CO.UK

**GWNEUD
PETHAU'N
IAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

1

***Mae'r CCUHP dros
21 mlwydd oed***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianwl.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

2

***Mae'r 'U' yn CCUHP
yn sefyll am
'Unedig'***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianwl.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

3

***Mae'r ail 'C' yn
CCUHP yn sefyll am
'Cenhedlodd'***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianwl.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

4

***Mae'r 'C' cyntaf yn
CCUHP yn sefyll am
'Confensiwn'***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianwl.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

5

***Mae'r 'H' yn CCUHP
yn sefyll am
'Hawliau'***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

6

***Mae'r 'P' yn CCUHP
yn sefyll am
'Plentyn'***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

7

***Mae'r gair 'Confensiwn'
yn golygu cytundeb
rhwng gwledydd.***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

8

***Arwyddwyd y confensiwn gan
fwy o genhedloedd nag unrhyw
ddogfen ryngwladol arall
mewn hanes.***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

9

**Dim ond dau genedl sydd
hyd yn hyn heb gadarnhau
neu arwyddo'r CCUHP**

CCUHP

www.ccuhp.gov.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

10

**Mae 54 rhan i'r CCUHP
- fe'u gelwir yn
Erthyglau**

CCUHP

www.ccuhp.gov.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

11

**Mae Erthyglau 1-42 yn
rhestr o'r hawliau sydd gan
bob plentyn ar draws y byd.**

CCUHP

www.ccuhp.gov.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

12

**Mae rhai darnau (erthyglau)
o'r CCUHP yn dweud wrth
lywodraethau y dylent sicrhau
fod pob plentyn yn derbyn eu
hawliau.**

CCUHP

www.ccuhp.gov.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

13

**Daeth y CCUHP I fodolaeth oherwydd
bod plant angen mwy o gefnogaeth
a gofalaeth nag sydd yn cael ei rhoi i
oedolion yn y Datganiad Cyffredinol ar
Hawliau Dynol.**

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

14

**Mae'r CCUHP yn hysbysu na'r
Datganiad Cyffredinol ar
Hawliau Dynol**

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

15

**Math o lanhawr
toiledau yw'r
CCUHP**

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

16

**Crëwyd y CCUHP
yn 2001**

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

17

**Arwyddwyd y
CCUHP gan y DU yn
1989**

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauinawn.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

19

**Dywed un hawl na
ddylai plant gael eu
gwerthu**

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauinawn.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

18

**Dywed un hawl fod gan
blant yr hawl i beiriant
gemmau am ddim**

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauinawn.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

20

**Dywed un hawl y dylai
plant gael bwyta beth maent
eisiau pan maent eisiau.**

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauinawn.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

21

***Dywed un hawl y dylem
wrandu ar blant yn enwedig
ar faterion sydd yn ei
heffeithio nhw.***

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

22

***Dywed un hawl fod plant yn cael
gwneud penderfyniadau eu
hunain ar beth sydd yn digwydd
iddynt yn eu bywydau***

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

23

***Dywed un hawl y
dylai plant wisgo'n
addas drwy'r amser.***

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

24

***Dywed un hawl y dylai
plant gael pleidleisio
ar ôl eu pen-blwydd yn
ddeuddeg.***

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

25

***Dywed un hael na ddylai
unrhyw un gael niweidio
plant yn bwrpasol.***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianwl.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

26

***Mae'r 'U' yn CCUHP
yn sefyll am
'Utgorn'***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianwl.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

27

***Mae'r ail 'C' yn
CCUHP yn sefyll am
'Calon'***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianwl.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

28

***Mae'r 'C' cyntaf yn
CCUHP yn sefyll am
'Casgliad'***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianwl.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

29

***Mae'r 'H' yn CCUHP
yn sefyll am
'Heulwen'***

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

30

***Mae'r 'P' yn CCUHP
yn sefyll am
'Perffaith'***

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

31

***Dim ond rhai plant
sydd yn cael darllen y
CCUHP***

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

32

***Mae'r CCUHP wedi ei ysgrifennu
oherwydd yr oedd plant yn
ymddwyn yn ofnadwy ac allan
o reolaeth.***

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

33

***Dim ond rhieni ac
athrawon sydd angen
gwybod am y CCUHP***

CCUHP

www.ccuhp.gov.wales

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

34

***Mae'r CCUHP wedi ei
gyfieithu i dros 30
o ieithoedd***

CCUHP

www.ccuhp.gov.wales

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

35

***Os nad yw person yn medru
darllen ei hawliau nid ydynt
wedi ei gwarchod gan y
CCUHP***

CCUHP

www.ccuhp.gov.wales

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

36

***Yng Nghymru dim ond tua
9% o blant a phobl ifanc sydd
yn gwybod am y CCUHP***

CCUHP

www.ccuhp.gov.wales

**GWNEUD
PETHAU'N
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

37

***I Hon yw'r ddogfen
ryngwladol sydd wedi ei
arwyddo fwyaf
mewn hanes***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianw.co.uk

38

***Mae gwledydd sydd wedi
cytuno i'r CCUHP yn derbyn
gwobr ariannol am
wneud hynny.***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianw.co.uk

39

***Cymru oedd y wlad gyntaf yn y DU
i gyflogi rhywun i sicrhau fod plant
a phobl ifanc yn cael eu cymryd o
ddifrif. Y person hwn y Comisiynydd
Plant Cymru.***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianw.co.uk

40

***Mae'n anoddach i rai
gwledydd tlawd i gyflawni
rhai hawliau.***

CCUHP

www.ccuhpwgneudpethauianw.co.uk

41

***Dywed un hael na ddylai
plant orfod gweithio tan eu
bod yn oedolion.***

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianwl.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

42

***Dywed un hawl y dylai
llywodraethau wneud yn
siwr fod rhieni a phlant yn
gwybod am y CCUHP***

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianwl.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

43

***Os yw plant yn mynd i'r
carchar does ganddynt
ddim hawliau tan eu bod yn
cael eu rhyddhau.***

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianwl.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

44

***Os yw plentyn yn symud i
wlad arall maent yn parhau
i fod â'r un hawliau.***

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianwl.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

45

Gall plant gael eu hawliau os ydynt yn ymddwyn yn gyfrifol yn unig.

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

46

Yng Nghymru mae pobl ifanc hyd at 25 yn cael eu cefnogi gan y CCUHP pan fo Llywodraeth Cynulliad Cymru yn gwneud penderfyniadau sydd yn eu heffeithio nhw.

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

47

Dywed un hawl na ddylai plant wneud gwaith y gallai eu niweidio nhw neu eu haddysg.

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

48

Dywed un hawl na ddylai plant dan 18 frwydro mewn rhyfeloedd.

CCUHP

www.ccuhpwneudpethauianw.co.uk

**GWNEUD
PETHAU'
LAWN!**

**LET'S
GET IT
RIGHT!**

'CCUHP Trefnwch Nhw'

Yr Atebion

1. Mae'r CCUHP dros 21 mlwydd oed
– **Cywir**
2. Mae'r 'U' yn CCUHP yn sefyll am 'Unedig' '
– **Cywir**
3. Mae'r ail 'C' yn CCUHP yn sefyll am 'Cenhedlodd'
– **Cywir**
4. Mae'r 'C' cyntaf yn CCUHP yn sefyll am 'Confensiwn'
– **Cywir**
5. Mae'r 'H' yn CCUHP yn sefyll am 'Hawliau'
– **Cywir**
6. Mae'r 'P' yn CCUHP yn sefyll am 'Plentyn'
– **Cywir**
7. Mae'r gair 'Confensiwn' yn golygu cytundeb rhwng gwledydd.
– **Cywir**
8. Arwyddwyd y confensiwn gan fwy o genhedloedd nag unrhyw ddogfen ryngwladol arall mewn hanes.
– **Cywir**
9. Dim ond dau genedl sydd hyd yn

hyn heb gadarnhau neu arwyddo'r CCUHP

– **Cywir**

Eglurhad am y cenhedloedd sydd heb arwyddo i'r CCUHP

Pwy sydd heb gadarnhau Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn a pham?

Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn yw'r cytundeb hawliau dynol sydd wedi ei gytuno iddo mwyaf mewn hanes. Dim ond dwy wlad, Somalia a'r Unol Daleithiau, sydd heb gytuno iddo. Mae Somalia yn bresennol yn methu parhau gyda'r cytundeb am nad oes ganddynt lywodraeth adnabyddedig. Drwy arwyddo'r Confensiwn, mae'r Unol Daleithiau wedi cydnabod ei fwriad i gytuno – ond heb wneud hynny eto.

Fel nifer o genhedloedd eraill, mae'r Unol Daleithiau yn ymgymryd ag archwiliad manwl o gytundebu cyn eu harwyddo. Mae'r archwiliad hwn, sydd yn cynnwys gwerthusiad o radd y cydymffurfio gyda'r gyfraith ac ymarferion presennol ar lefel taleithiol a ffederal, yn gallu cymryd blynyddoedd – neu hyd yn oed mwy os yw'r cytundeb wedi ei bortreadu yn un dadleuol neu os yw'r broses yn wleidyddol. Yn ogystal, mae Llywodraeth y UD fel arfer ond yn ystyried un cytundeb hawliau dynol ar y tro. Yn bresennol mae Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Ddiddymu Bob Ffurf ar Wahaniaethu yn Erbyn Menywod wedi ei nodi fel blaenoriaeth ymysg cytundebau hawliau dynol.

10. Mae 54 rhan i'r CCUHP – fe'u gelwir yn Erthyglau

– **Cywir**

11. Mae Erthyglau 1-42 yn rhestr o'r hawliau sydd gan bob plentyn ar draws y byd.

– **Cywir**

12. Mae rhai darnau (erthyglau) o'r CCUHP yn dweud wrth lywodraethau y dylent sicrhau fod pob plentyn yn derbyn eu hawliau.

– **Cywir E4**

13. Daeth y CCUHP I fodolaeth oherwydd bod plant angen mwy o gefnogaeth a gofalaeth nag sydd yn cael ei rhoi i oedolion yn y Datganiad Cyffredinol ar Hawliau Dynol.

– **Cywir**

14. Mae'r CCUHP yn h n na'r Datganiad Cyffredinol ar Hawliau Dynol

– **Anghywir**

(Cafodd y DCHD ei gytuno yn 1948; mabwysiadwyd y CCUHP gan y CU a'i ddisbarthu ar gyfer ei lofnodi yn 1989 – y fwyddyn ganlynol roedd wedi ei gadarnhau gan y nifer gofynnol o genhedloedd.)

15. Math o lanhawr toiledau yw'r CCUHP

– **Anghywir**

16. Crëwyd y CCUHP yn 2001

– **Anghywir**

17. Arwyddwyd y CCUHP gan y DU yn 1989

– **Cywir**

18. Dywed un hawl fod gan blant yr hawl i beiriant gemau am ddim

– **Anghywir – ond E31**

19. Dywed un hawl na ddylai plant gael eu gwerthu

– **Cywir -E35**

20. Dywed un hawl y dylai plant gael bwyta beth maent eisiau pan

maent eisiau.

– **Anghywir**

ond mae E24 yn dweud y dylai plant gael yr hawl i fwyd maethlon

21. Dywed un hawl y dylem wrando ar blant yn enwedig ar faterion sydd yn ei heffeithio nhw.

– **Cywir - E12**

22. Dywed un hawl fod plant yn cael gwneud penderfyniadau eu hunain ar beth sydd yn digwydd iddynt yn eu bywydau

– **Anghywir**

ond mae gan blant yr hawl i'w barn gael ei ystyried a'i glywed ynghylch unrhywbeth y bydd yn eu heffeithio nhw, fel penderfyniadau am eu teulu, addysg neu gofal iechyd -E12

23. Dywed un hawl y dylai plant wisgo'n addas drwy'r amser.

– **Anghywir**

Barn – nid oes ateb cywir i hwn. Er hynny, mae hawliau sydd yn gwarchod plant rhag esgeulustod fel E19

24. Dywed un hawl y dylai plant gael pleidleisio ar ôl eu pen-blwydd yn ddeuddeg.

– **Anghywir**

mae gan wledydd gwahanol oedranau pleidleisio gwahanol. (Trafodaeth - mae E12 yn dweud y dylai barn plant gael ei hystyried ynghylch pethau sydd yn eu heffeithio nhw)

'CCUHP Trefnwch Nhw'

Yr Atebion

25. Dywed un hael na ddylai unrhyw un gael niweidio plant yn bwrpasol.
- **Cywir E19**,
mae erthyglau eraill yno i ddiogelu plant rhag cael eu niweidio mewn ffyrdd eraill, ee E32
26. Mae'r 'U' yn CCUHP yn sefyll am 'Utgorn'
- **Anghywir**
27. Mae'r ail 'C' yn CCUHP yn sefyll am 'Calon'
- **Anghywir**
28. Mae'r 'C' cyntaf yn CCUHP yn sefyll am 'Casgliad'
- **Anghywir**
29. Mae'r 'H' yn CCUHP yn sefyll am 'Heulwen'
- **Anghywir**
30. Mae'r 'P' yn CCUHP yn sefyll am 'Perffaith'
- **Anghywir**
31. Dim ond rhai plant sydd yn cael darllen y CCUHP
- **Anghywir E42**

ond barn hefyd. (Trafodaeth – dylai pob llywodraeth sydd wedi cadarnhau'r CCUHP wneud yn siwr fod pob plentyn yn ymwybodol ohono. Ai hyw yw'r achos?)

32. Mae'r CCUHP wedi ei ysgrifennu oherwydd yr oedd plant yn ymddwyn yn ofnadwy ac allan o reolaeth.
- **Anghywir**
33. Dim ond rhieni ac athrawon sydd angen gwybod am y CCUHP
- **Anghywir**
34. Mae'r CCUHP wedi ei gyfieithu i dros 30 o ieithoedd
- **Cywir**
35. Os nad yw person yn medru darllen ei hawliau nid ydynt wedi ei gwarchod gan y CCUHP
- **Anghywir**
36. Yng Nghymru dim ond tua 9% o blant a phobl ifanc sydd yn gwybod am y CCUHP
- **Cywir**
(rydym yn gobeithio y bydd hyn yn anghywir cyn bo hir!)
37. Hon yw'r ddogfen ryngwladol sydd wedi ei arwyddo fwyaf mewn hanes
- **Cywir**
38. Mae gwledydd sydd wedi cytuno i'r CCUHP yn derbyn gwobr ariannol am wneud hynny.
- **Anghywir**
39. Cymru oedd y wlad gyntaf yn y DU i gyflogi rhywun i sicrhau fod plant a phobl ifanc yn cael eu cymryd o ddifrif. Y person hwn y Comisiynydd

Plant Cymru.

- **True**
40. Mae'n anoddach i rai gwledydd tlawd i gyflawni rhai hawliau.
- **Cywir**
ond mae E24 ac E28 yno i helpu gyda hyn.
41. Dywed un hael na ddylai plant orfod gweithio tan eu bod yn oedolion. .
- **Anghywir – ond E32**
42. Dywed un hawl y dylai llywodraethau wneud yn siwr fod rhieni a phlant yn gwybod am y CCUHP
- **A42**
43. Os yw plant yn mynd i'r carchar does ganddynt ddim hawliau tan eu bod yn cael eu rhyddhau.
- **Anghywir**
mae nifer o erthyglau gan gynnwys E1, E37 ac E40
44. Os yw plentyn yn symud i wlad arall maent yn parhau i fod â'r un hawliau.
- **Cywir**
nifer o erthyglau gan gynnwys E1ac E22. Trafodaeth – er bod y CCUHP yn dweud fod gan bob plentyn bob hawl lle bynnag maent yn bwy, ai hyn yw'r achos o hyd? Os yw plentyn yn symud i wlad arall a yw hyn yn effeithio ar yr hawliau maent yn gallu eu cael – ee os ydynt yn ffoadur? (noder – nid yw plant sy'n ffoaduriaid yn y DU wedi bod yn derbyn eu holl hawliau, er enghraifft.)

45. Gall plant gael eu hawliau os ydynt yn ymddwyn yn gyfrifol yn unig.
- **Anghywir E1 ac E2**
46. Yng Nghymru mae pobl ifanc hyd at 25 yn cael eu cefnogi gan y CCUHP pan fo llywodraeth Cynulliad Cymru yn gwneud penderfyniadau sydd yn eu heffeithio nhw.
- **Cywir**
47. Dywed un hawl na ddylai plant wneud gwaith y gallai eu niweidio nhw neu eu haddysg.
- **Anghywir E38**
48. Dywed un hawl na ddylai plant dan18 frwydro mewn rhyfeloedd.
- **Anghywir E38**
(Yn y DU gallwch ymuno â'r fyddin yn 16 – gyda chaniatâd rhieni – ond nid ydych yn cael cymryd rhan mewn gweithgarwch tan i chi gyrraedd 18 m)

